

توسعه بیمه‌ای با پوشش کارگران بخش ساختمان

اصغر آهنی‌ها، نماینده کارفرمایان در شورایعالی کار در گفت‌وگو با آتی‌نو گفت: «سطح بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی و ظرفیت موجود در این حوزه در قالب پوشش بیمه‌ای اقشار مختلف با استفاده از مزیت سیاستگذاری، برنامه‌ریزی بلندمدت و هدف‌دار باید به سمت توسعه بیمه‌ای حرکت کند.» وی تصریح کرد: «با توجه به اقدام قابل توجه در راستای پوشش کامل بیمه‌ای کارگران ساختمانی، بخش‌های دیگر فعال و بدون بیمه جامعه کار و تولید نیازمند زمینه‌سازی جهت استفاده از مزیت‌های بیمه‌های اجتماعی از جمله خدمات درمانی و بازنشستگی هستند.» این فعال کارفرمایی گفت: «به طور حتم ورودی‌های بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی و افزایش منابع این سازمان از مسیر اقداماتی مانند ایجاد بسترهای توسعه بیمه‌ای کارگران ساختمانی ممکن شده و این سازمان افزایش چتر بیمه‌ای جهت تحقق گسترش بیمه‌شدگان را دنبال خواهد کرد.» وی در ادامه افزود: «حتماً اقشار فعال کارگری از جمله کارگران حوزه ساختمان نیز در قالب پوشش بیمه‌ای از مزایای متنوع و بلندمدت خدمات تأمین اجتماعی بهره‌مند می‌شوند.»

آهنی‌ها گفت: «در این خصوص متناسب با ورود افراد به چار چوب

۶۶

سازمان تأمین اجتماعی در راستای عمل به رسالت واقعی خود در پوشش بیمه‌های اجتماعی و ارائه خدمات بیمه‌ای، درمانی و بازنشستگی به اقشار بیمه‌شدگان از جمله فعالان و شاغلان حوزه ساختمان، نیازمند اصلاح برخی قوانین و حمایت و تعامل شرکای اجتماعی بازار کار و تولید است

پوششی تأمین اجتماعی خدمات متنوعی در نظر گرفته شده که این مهم با اجرای تعهدات طرفین در راستای حقوق قانونی و تأمین منابع پایدار سازمان عملیاتی می‌شود. این کارشناس حوزه بازار کار اضافه کرد: «در خصوص ورودی‌های جدید تأمین اجتماعی،

قانونی از حدود سه سال گذشته در محافل تخصصی و تصمیم‌ساز طرح موضوع شد و در مجلس شورای اسلامی نیز مورد بررسی قرار گرفت.

بیمه‌شدگان اصلی این سازمان مربوط به بیمه اجباری با ۶۹ درصد، بیمه خاص با ۲۹ درصد و بیمه بیکاری و توافقی بود که هر کدام یک درصد این جمعیت را تشکیل می‌دهند. بر اساس آمار تعداد کارگران ساختمانی تا پایان سال گذشته به ۷۶۸ هزار و ۷۴۶ نفر رسید که با استناد به مصوبه جدید مجلس در خصوص تأمین منابع بیمه کارگران ساختمانی فاقد پوشش بیمه‌ای و اعلام آمادگی سازمان تأمین اجتماعی در این خصوص، گسترش چتر بیمه‌ای این بخش از جامعه کارگری امکان‌پذیر است.

گسترش بیمه شاغلان حوزه ساختمان

با اعلام کانون انجمن‌های صنفی کارگران ساختمانی کشور، حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر از این کارگران، کارگر فعال بودند و یک‌سوم آنها در لیست انتظار بیمه قرار داشتند که با مصوبه جدید مجلس و تأمین منابع زمینه پوشش بیمه‌ای آنها نیز فراهم شد. اصلاح ماده (۵) کارگران ساختمانی نیز مسیری مهم برای بیمه کارگران ساختمانی بود تا با بهره‌مندی از این ابزار، کارگران ساختمانی فاقد بیمه نیز امکان پوشش و استفاده از خدمات بیمه‌ای، درمانی و بازنشستگی سازمان تأمین اجتماعی را داشته باشند.

سازمان تأمین اجتماعی در قالب تکلیف قانونی تعمیم و گسترش خدمات بیمه‌ای برای همه افراد جامعه، در راستای ساماندهی وضعیت بیمه‌ای کارگران ساختمانی و گسترش آمار بیمه‌شدگان این حوزه اعلام آمادگی داشت تا از این طریق جمعیت کارگری از مزایای خدماتی این سازمان برخوردار شوند.

وصول می‌شود. سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و سازوکارهای دستگاه‌ها و متولیان ذی‌ربط، نظارت‌های مستمر اعم از مستقیم و سیستمی بر پوشش بیمه‌ای کارگران ساختمانی را داشته باشد.

ح- مبالغی که موقع صدور پروانه ساختمانی و یا ساخت‌وساز طبق مقررات این ماده پرداخت می‌گردد، در محاسبه حق بیمه کارگران پیمانکار موضوع بند (۲) ماده (۲) این قانون منظور می‌شود.

تبصره ۱- حق بیمه دریافتی در تمام روستاهای کشور که ساخت‌وساز توسط ساکنان آن و در محل استقرار روستا انجام می‌گیرد، به ازای هر مترمربع زیربنا برای ساخت‌وساز مسکونی ساکنان، نباید از یک درصد حداقل دستمزد ماهیانه به ازای هر مترمربع بیشتر باشد. ساخت‌وسازهای ویلایی با هدف اقامت موقت و یا گردشگری از شمول این تبصره مستثنی و تابع تعرفه مناطق شهری است. ساخت‌وسازهای مساجد نیز از پرداخت حق بیمه موضوع این قانون معاف است.

احداث خانه‌های عالمی از پرداخت حق بیمه موضوع این قانون معاف هستند. تبصره ۲- بخش‌های صرفاً مذهبی مساجد، تکایا، حسینیه‌ها، دارالقرآن‌ها و حوزه‌ها و پایگاه‌های بسیج که تمام کاربری آنها به این امور اختصاص دارد و واحدهای مسکونی که صد درصد (۱۰۰٪) توسط گروه‌های جهادی وابسته به سازمان بسیج سازندگی برای محرومان ساخته می‌شوند از پرداخت سهم کارفرما معاف است.

تبصره ۳- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است ظرف دو سال از تاریخ تصویب این قانون، کلیه کارگران ساختمانی را بر اساس ضوابطی که به تأیید کمیته موضوع بند «الف» ماده (۵) می‌رسد، تحت پوشش بیمه قرار دهد. کمیته نیز مکلف است در تعیین میزان دریافتی‌های سازمان تأمین اجتماعی، روند افزایش پوشش کارگران ساختمانی توسط سازمان را لحاظ کند. سازمان تأمین اجتماعی مکلف است گزارش پوشش بیمه کارگران ساختمانی را هر سه ماه یک‌بار به کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی و کمیته منتخب ارائه کند. آن دسته از کارگران ساختمانی شاغل در قراردادهای بیمه‌ای عمرانی که حق بیمه آنان بر اساس مواد (۳۸) و (۴۱) قانون تأمین اجتماعی محاسبه و وصول می‌گردد از شمول این حکم مستثنی بوده و تابع ضوابط مورد عمل خود هستند.

قانونی از حدود سه سال گذشته در محافل تخصصی و تصمیم‌ساز طرح موضوع شد و در مجلس شورای اسلامی نیز مورد بررسی قرار گرفت.

را دارد.

پوشش در قالب بیمه‌های حمایتی

میرهاشم موسوی، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی با تأکید بر بیمه کارگران ساختمانی به عنوان بخشی از بیمه‌های حمایتی گفت: «بیمه رانندگان و بیمه کارگران ساختمانی در چارچوب بیمه‌های حمایتی بوده که در جریان آن بیمه‌شدگان سهم حداقلی در پرداخت حق بیمه دارند.» وی همچنین گفته است، با تصویب نهایی اصلاحیه ماده (۵) بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی در مجلس شورای اسلامی، امکان پوشش بیمه‌ای تمامی واجدان شرایط بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی فراهم می‌شود.

موسوی تصریح کرد «با توجه به اولویت‌ها و برنامه‌های تأمین اجتماعی در حمایت از کارگران، تعاملات و رایزنی‌های گسترده این سازمان با نمایندگان مجلس منجر به ارائه طرح اصلاح ماده (۵) قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی به مجلس و متعاقب آن در مسیر قانونگذاری، سازمان با حضور کارشناسی مؤثر موفق به جلب نظر نمایندگان و ذی‌نفعان شد.»

محمد محمدی، مدیرکل نام‌نویسی و حساب‌های انفرادی سازمان تأمین اجتماعی نیز پیش‌تر گفته بود با تصویب طرح اصلاح قانون بیمه کارگران ساختمانی «گامی اصولی برای توسعه خدمات تأمین اجتماعی به کارگران ساختمانی» برداشته می‌شود.

بر اساس آمارهای جدید تأمین اجتماعی، بیشترین

صلاح قانون

ن ساختمان

مفاحساب از سوی تأمین اجتماعی است.

ب- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حساب درآمد و هزینه‌های موضوع این قانون را جداگانه نگهداری و هر سه ماه گزارش عملکرد این ماده اعم از میزان درآمد تحقق یافته و هزینه و خسارات پرداختی افراد تحت شمول را به تفکیک به کمیسیون‌های اجتماعی، عمران، بهداشت و درمان و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ت- در صورت درخواست متقاضی دریافت پروانه و عدم توان کافی برای پرداخت حق بیمه به صورت یکجا، سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حق بیمه سهم کارفرما را در زمان صدور پروانه ساختمانی حداکثر تا مدت سه سال و بدون دریافت سود، تقسیط کند.

ث- سازمان تأمین اجتماعی و مراجع ذی‌ربط موظفند شرایط ارتباط برخط را به نحوی فراهم آورند تا انجام تأییدیه‌ها، مجوزها و مفاحساب (گواهی) در کوتاه‌ترین زمان ممکن انجام و به صورت برخط صادر شده و جلوی هرگونه جعل در اسناد گرفته شود.

ج- در صورت صدور رأی ابقای اضافه‌بنا برای ساختمان‌های دارای تخلف در کمیسیون‌های مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری، مؤدی موظف است بر اساس ضوابط مندرج در صدر این ماده نسبت به پرداخت حق بیمه اضافه‌بنا اقدام و مفاحساب اخذ کند.

چ- استفاده دارندگان موافقت اصولی، پروانه کسب، کارت بازرگانی و کارگران شاغل در کارگاه‌های صنفی و صنعتی و موارد مشابه غیر مرتبط از خدمات بیمه‌ای موضوع این قانون ممنوع است و در صورتی که توسط سازمان تأمین اجتماعی احراز شود فرد بیمه‌شده در شغل ساختمانی تعریف شده اشتغال نداشته، سه برابر حق بیمه سهم کارفرمایی از فرد مذکور مطالبه و

میزان پرداختی این افراد از جمله کارگران ساختمانی باید ملاک واقعی دریافتی زمان بازنشستگی آنها قرار گیرد.» وی گفت: «در همین ارتباط ارائه مزایای مختلف برای اقشار فعال حوزه مشاغل سخت و زیان‌آور نیز باید به تناسب، تشریح و توزیع شده که این رویه در بسیاری کشورهای جهان به عنوان روال معمول حوزه تأمین اجتماعی و کسب‌وکار مورد توجه قرار گرفته و اجرا می‌شود.»

تعامل شرکای اجتماعی

وی همچنین ادامه داد: «سازمان تأمین اجتماعی در راستای عمل به رسالت واقعی خود در پوشش بیمه‌های اجتماعی و ارائه خدمات بیمه‌ای، درمانی و بازنشستگی به اقشار بیمه‌شدگان از جمله فعالان و شاغلان حوزه ساختمان، نیازمند اصلاح برخی قوانین و حمایت و تعامل شرکای اجتماعی بازار کار و تولید است.» آهنی‌ها بیان کرد: «به‌طور طبیعی سازمان تأمین اجتماعی امکان ارائه خدمات مختلف به بیمه‌شدگان را بدون دریافت حق بیمه و در شرایط عدم پایداری منابع نداشته و در این راستا نیازمند ایجاد روند شکل‌گیری تأمین منابع مالی پایدار و پرداخت سهم حق بیمه کارگری و کارفرمایی و تعهدات دولت در قبال بسیاری از اقشار بیمه‌شده است.» به گفته وی، تضمین تأمین منابع پایدار بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی در قالب تعهدات دولتی از منظر قانون، قطعاً از ایجاد یا توسعه چالش‌های این سازمان در بخش منابع پیشگیری خواهد کرد.

خصوص منابع لازم جهت پوشش بیمه‌ای کارگران ساختمانی به ساخت‌وساز و توسعه مرتبط با این بخش متصل شده که رونق و رکود را تجربه کرده که احتمالاً در بلندمدت توسانات منابع در این بخش تجربه می‌شود. وی افزود: «این رویه احتمالی پیش‌بینی شده، اطمینان بخشی پایداری منابع مالی و توسعه پوشش بیمه کارگران ساختمانی را با مشکل مواجه کرده است.»

این کارشناس بیمه‌های اجتماعی گفت: «بیمه کارگران حوزه ساختمانی را اصلاح ضرایب از ۱۳ درصد به ۴ درصد دانست و اظهار داشت: «نکته مهم ماده (۵) این قانون مسأله تأمین منابع پایدار بلندمدت بیمه کارگران ساختمانی بوده و همواره این مشکل در خصوص برخی طرح‌های بازنشستگی وجود داشته است.» به گفته وی، دولت‌ها و مجالس دوره‌های گذشته همواره بعضی طرح‌های بیمه‌ای و بازنشستگی را برای پوشش و بهره‌مندی برخی اقشار کارگری مطرح کرده که بازرترین موضوع این بخش، منابع و مصارف این طرح‌ها در بلندمدت بوده که به لحاظ محاسبات بیمه‌ای پاسخگویی و مسأله پوشش منابع و مصارف را در بر می‌گیرد. این فعال حوزه بازار کار تصریح کرد:

۶۶

منابع بیمه‌ای باید از مزایای قابل اتکا و پایدار بهره‌مند بوده و مسأله اصلاح قانون در حوزه بیمه کارگران ساختمانی نیز تأمین منابع اشاره شده را دنبال می‌کند

«منابع بیمه‌ای باید از مزایای قابل اتکا و پایدار بهره‌مند بوده و مسأله اصلاح قانون در حوزه بیمه کارگران ساختمانی نیز تأمین منابع اشاره شده را دنبال می‌کند.» حیدری معتقد است؛ در این